

2.19.2

132a → (אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן) 131a (אלא מחזורתא כד' יוחנן)

1. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן: ויקרא כג, י
2. ממושבתיכם תביאו לחם תנופה שתיים שני עשרנים סלת תהיינה חמץ תאפינה בכורים לה: ויקרא כג, יז
3. וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאתם את עמר התנופה שבע שבתות תהיינה: ויקרא כג, טו
4. ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל ושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים: ויקרא כג, טז
5. בסכת תשב שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסכת: ויקרא כג, טז
6. דבר אל בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה חג הסוכות שבעת ימים לה: ויקרא כג, לד
7. ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג המצות לה: שבעת ימים מצות תאכלו: ויקרא כג, ו
8. ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם: במדבר טז, א
9. והעברת שופר תרועה בחדש השביעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם: ויקרא כה, ט
10. וביום השמיני ימול בשר ערלתו: ויקרא יב, ג

I. ר' אליעזר's observation about ר' יוחנן

- a. **מכשירין**: his approach isn't universal – as he required a גז"ש (vv. 1-2) to prove that שתי הלחם are done on שבת
  - i. Note: that גז"ש must be מופנה, else we could challenge it
    1. Challenge: even if he finds עומר already cut, must cut new barley;
      - a. But: if he finds wheat already cut for שתי הלחם, no need to cut
  - ii. Indeed: v. 3 is superfluous, considering that v. 1 already states מיום הביאתם
    1. Challenge: ר"א holds that if it is מופנה on one side only, may be challenged
    2. Answer: רבוי (שתי הלחם: v. 2 in re: תביאו) is רבוי
- b. Inference: ר' יוחנן's comment implies that ר"א didn't allow all מכשירין to trump שבת – which are excluded?
  - i. שבת untrue, as ר"א explicitly allows לולב to be prepared on שבת
    1. Source: v. 4 – ביום (can't be allowing טלטול מותר anyways; must be allowing מכשירין)
      - a. דבנן: understand יום as excluding לילה
      - b. ר"א infers that from end of שבעת ימים – פסוק – סוכה
        - i. קמ"ל – סוכה from שבעת ימים and obligate night and day – סוכה needed, else we might infer שבעת ימים
          - c. However: לולב could not be a source for the rest as we would challenge – לולב requires 4 species
    - ii. סוכה untrue, as ר"א explicitly allows מכשירי סוכה to be prepared on שבת
      1. Source: can't infer from שתי הלחם, עומר/שתי הלחם, as they belong to God (צורך גבוה)
        - a. And: he can't infer from לולב, as that requires מינים
        - b. Rather: he infers from שבעת ימים::שבעת ימים לולב (vv. 4-5)
        - c. However: סוכה could not be a source for the rest as we would challenge – סוכה applies night and day
    - iii. מצה untrue, as ר"א explicitly allows מכשירי מצה to be prepared on שבת
      1. Source: cannot be from שתי הלחם, עומר/שתי הלחם; from לולב (מינים) or from סוכה (day::night)
        - a. Rather: he infers via עשר:חמשה עשר (vv. 6-7) from סוכה
        - b. However: מצה couldn't be a source for the rest as we would challenge - it applies to men and women
    - iv. שופר untrue, as ר"א explicitly allows מכשירי שופר to be prepared on שבת
      1. Source: cannot be from שתי הלחם, לולב, סוכה or מצה as per above
        - a. Rather: v. 8 – isn't permitting תקיעה (which isn't a מלאכה – per דבר"י on "מלאכה") – must be מכשירין
          - i. דבנן: infer "day" and not night from יום
          - ii. ר"א infers daytime only from v. 9 (יום::יום)
        - b. However: we cannot infer all from שופר, as תקיעה דר"ה "brings זכרונות of ה' to בני"
          - i. Nor: from שופר of יובל, as that blast allows slaves to go home and land to return to בעלים
    - v. Rather: excludes מזוזה & ציצית (ברייתא) – ר"א agrees that if he ties ציצית or affixes מזוזה at door on שבת he is חייב
      1. Reason (דב יוסף): since they have no set time for performance
        - a. Challenge (אב"י): that's a reason to allow them on שבת – as every moment is זמנו
    - vi. Rather (ר"נ): because he could disown his garment or house and be exempt (not a חובות מילה)
      1. Source for permitting מכשירי מילה (in our משנה): not from others, per unique חומרות of each
        - a. Rather: from v. 10 – ביום – even on שבת
        - b. However: cannot infer the rest from מילה, as מילה had 13 בריתות made (ז' בראשית יז)

II. Source for שבת (consensus) מילה itself trumping

- a. הלכה: עולא ור' יצחק
- i. Challenge: תוספתא שבת טו:טז) מילה ק"ו as פקוח נפש רב"ע: "Challenge:
 1. But: cannot infer ק"ו from הלמ"מ
 a. Per: critique of ר"ע for his use of ק"ו to infer that נזיר violates נזירות by contact with דם רביעית
- b. שבת and ברית, אות, ברית, דורות inferred from ל"א
- i. Challenge: each of those is written in another מצוה which isn't שבת
 1. דוחה שבת should even be נדחה for an adult (well past his 8th day)
 2. דוחה שבת isn't תפילין אות
 3. דוחה שבת (making) ציצית דורות
 ii. Answer: מילה is only one (along with שבת) that uses all three terms
- c. שבת – even on ביום – 10 v. ד' יוחנן
- i. Challenge: (ל"ל) then מחוסרי כפרה should bring their קרבנות שבת – they also have "ביום" (e.g. השמיני
 1. Answer: there, ביום is used to exclude nighttime
 2. Block: in our case, as well, ביום excludes מילה at night
 a. Defense: we infer that from ימים בן שמונת
 b. Response: we also have ביום צוותו (ז) (ויקרא) that limits קרבנות to daytime
 i. Answer: in spite of ביום צוותו, we need ביום in case of כפרה
 1. Reason: since the תורה is lenient and allows "poor" קרבן מח"כ, it allows night – קמ"ל – שבת
 2. Challenge: (לכ"נא) if so, perhaps a זר or אונן could also participate in כפרה קרבן מחוסרי
 a. Answer: the text "restored" מח"כ to the normal standard via ביום
- d. בשבת – שמיני ד' אחא בר יעקב
- i. Challenge: שמיני needed to exclude שביעי (we don't perform מילה on שבת before 8th day)
 1. Answer: שביעי is blocked out via ימים בן שמונת
 2. Defense: one blocks out שביעי, the other excludes תשיעי
 a. And: cannot infer exclusion of תשיעי from שביעי, as his time already came
 i. Therefore: we prefer יוחנן ר' answer